

Bemærkninger til forslaget

Hvis vedvarende energi skal have afgørende betydning for energiforsyningen i Danmark, er det nødvendigt med samme politiske og økonomiske indsats og vilje som ved omstilling fra olie til kul på kraftværker, olieudvinding i Nordsøen, indførelse af naturgas osv. Det er derimod ikke samme organisatoriske struktur og tekniske tiltag, der skal til. Hvor de ovenfor nævnte områder har krævet en høj grad af centralisering og koncentration af indsatsen, gælder nærmest det modsatte for den vedvarende energi. Den skal udvikles gennem et bredt folkeligt engagement kombineret med god håndværksmæssig kunnen, altså en decentral indsats mange steder. Dette kræver fra det offentlige side støtte til teknisk udvikling i virksomheder, der arbejder med vedvarende energi, forbrugerstøtte i form af oplysning, tilskud osv. Med andre ord, hvad man kan kalde ordninger af generel karakter.

Herudover vil det imidlertid også være af betydning, hvis det offentlige kan støtte konkrete lokale initiativer, altså initiativer af særlig karakter. Båring-Asperup-projektet og Projekt landsbyenergi er eksempler på sådanne projekter. Og dette forslag er på linje hermed.

Baggrunden for forslaget er af såvel energipolitisk som erhvervspolitisk art. I dag findes kun ca. en tiendedel af den nødvendige produktionskapacitet i virksomhederne til at realisere bare energiministeriets plan om udbygning af vedvarende energianlæg i område IV.

Behovet for produktfornylelse i mindre virksomheder er stort på grund af svigtende afsætning. Det drejer sig om virksomhedskategorier, der var inddraget i landbrugets og byggeriets mekanisering i begyndelsen af halvfjerdserne, men som nu er hårdt trængt af afmatningen i disse erhverv. Det er virksomheder, der i kraft af deres størrelse, fleksibilitet, opbygning og høje faglige niveau hurtigt vil kunne omstille sig.

Samtidig må det erkendes, at behovet for forslag til fremadrettede beskæftigelsesprojekter i den kommunale arbejdsløshedsbekæmpelse er påtrængende og et samarbejde med lokale produktionsvirksomheder om vedvarende energi er oplagt.

Dette understøttes også af lavindkomstkommissionen, der har peget på vedvarende energi som et afgørende nyt produktionsområde for mindre virksomheder. Ved at give bedre arbejdsvilkår for de teknikerkredse, som siden 1974 har bidraget særligt til at bringe ny vedvarende energiteknik over udviklingstærsklen, vil centret kunne understøtte og udbygge den dynamik, som findes på området. Centret vil naturligvis trække på og samarbejde med de teknologiske serviceinstitutioner.

Nordvestjysk Folkecenter for Vedvarende Energi blev stiftet den 8. marts 1982. I bilaget til forslaget er angivet bestyrelsens sammensætning og vedtægterne for centret. Det er desuden tanken at oprette en kontaktgruppe med repræsentanter for relevante erhvervsorganisationer, forbrugerorganisationer, offentlige myndigheder og forskningsinstitutioner.

Formålet med centret er at skabe et kompetent og kreativt miljø, således at produktionsviden om vedvarende energianlæg, hovedsagelig solvarmeanlæg, vindkraftanlæg, biogasanlæg og passivsolhuse bliver alment tilgængelig. Centrets målgrupper bliver primært producenter inden for håndværk og mindre industri og deres brancheforeninger, kommuner og relevante organisationer på arbejdsløshedsbekæmpelsesområdet samt u-landsforeninger og Danida.

Centrets opgave bliver således at foretage teknologitilpasning og aktiv teknologispredning på området vedvarende energi. Det vil foregå som teknisk-økonomisk udviklingsarbejde centreret om prototypeudvikling og udarbejdelse af produktionshåndbøger samt samarbejde med respektive brancheforeninger og interesseorganisationer.

Forslaget er i øvrigt blandt andet inspireret af landbrugets vidensformidlingsordninger med forsøgsvirksomhed, konsulenter og fagpresse, som har gjort viden tilgængelig for alle landbrugere uanset den enkeltes økonomiske kapacitet.

Centret etableres principielt for en 5 års periode med 100 pct. offentlig finansiering. Efter 4 år skal der tages stilling til, om centret skal fortsætte ud over de fem år og i bekræftende fald hvorledes.